

I is 'n seun van 13 jaar in st.v.

Intelligensiekwisiënt 117.

Die gesin bestaan uit 6 kinders waarvan hierdie seun die jongste is. 'n Broer en suster is reeds getroud. Die moeder het st.viii geslaag en die vader st.ix. Albei ouers werk. Die ouma versorg die kinders tuis, dog die nodige aandag en belangstelling van die ouerpaar ontbreek en gee aanleiding tot swak skolastiese prestasie.

	1966 gr.i	1967 gr.ii	1968 st.i	1969 st.ii	1970 st.iii	1971 st.iv	1972 st.v
Afrikaans	79	68	80	77	71	70	
Engels	B	B	77	71	75	67	
Vormende vakke			80	86	77	66	
Rekene	75	83	84	82	70	71	
Gemiddelde %	77	76	80	79	72	69	

J is 'n dogter 13 jaar in st.v.

Intelligensiekwisiënt 120.

Werksomstandighede van Ouers: Vader: Voorman.

St.vii geslaag.

Moeder: Kraandrywer. st.vii geslaag.

Aantal kinders: 6 - 2de oudste.

Versorging tuis: Goed versorg onder omstandighede.

Finansieël nie baie goed nie. Versorging van kleiner kinders verg baie van haar aandag, gevvolglik word huiswerk swak gedoen terwyl die kind swak gevoed en gekleed is.

	1966 gr.i	1967 gr.ii	1968 st.i	1969 st.ii	1970 st.iii	1971 st.iv	1972 st.v
Afrikaans	80	70	68	66	71	73	
Engels	B	C	64	59	60	56	
Rekene	90	86	89	83	76	82	
Vormende vakke			82	68	75	76	
Gemiddelde %	86	78	76	69	71	72	

E is 'n seun van 11 jaar. Intelligeniekwosient 108.

Hy is tans in st.iii.

Beroep van Vader: Assistentvoorman

Beroep van Moeder: Huisvrou.

Aantal Kinders: 3 - 2de kind in gesin.

Goeie huislike omstandighede. Owers stel belang in kind se skoolwerk en woon alle klasvergaderings by. Kind besit die vermoë om selfstandig te werk. Presteer die beste in klas en word deur die huisgesin gedra:

	1968 Gr.i	1969 Gr.ii	1970 st.i	1971 st.ii	1972. st.iii
Afrikaans	90	85	85	80	78
Engels	A	A	85	78	67
Rekene	90	90	89	90	82
Vormende vakke			88	94	89
Gemiddelde %	90	87	89	86	78

F is 'n dogter van 11 jaar oud en in st.iii.

Inteligensiekwosient 117.

Beroep van vader: Voorman.

Beroep van moeder: Huisvrouw.

Aantal kinders: 7 - 2de jongste.

Albei ouers was alreeds voorheen geskei.

Moeder oorbeskermend. Moeilike huislike omstandighede.

Een van stiefkinders verslaaf aan verdowingsmiddels.

Gesondheid is swak en haar prestasie is onder haar vermoë:

	1968 Gr.i	1969 Gr.ii	1970 St.i	1971 St.ii	1972 St.iii
Afrikaans	86	87	85	82	73
Engels	A	A	86	76	65
Rekene	88	88	89	90	85
Vormende vakke			93	94	81
Gemiddelde %	87	87	88	86	77

G is 'n seun van 11 jaar in St.iii
 Intelligeniekwosiënt 118.
 Beroep van vader : Laboratorium-assistent.
 Beroep van moeder: Tikster by privaat besigheid.
 Aantal kinders: 3 - jongste kind in gesin.
 Goeie huislike omstandighede. Kinders word te veel
 vryheid gegun. Kinders is bedags sonder toesig.
 Geen aandag tuis aan kinders.

	1968 Gr.i	1969 Gr.ii	1970 st.i	1971 st.ii	1972 st.iii
Afrikaans	82	79	72	71	68
Engels	B	B	79	72	62
Rekene	89	87	87	70	65
Vormende vakke			85	85	75
Gemiddelde %	86	83	81	75	68

H is 'n dogter van 11 jaar in st.iii
 Intelligeniekwosiënt 118.
 Beroep van vader: Voorman.
 Beroep van moeder: Huisvrouw.
 Aantal kinders: 3 - jongste kind, enigste dogter.
 Goeie huislike omstandighede. Moeder is egter baie
 minderwaardig en menssku .. gevolelik word die kind nie
 die nodige ondersteuning gebied nie. Die kind presteer
 nie volgens vermoë nie.

	1968 Gr.i	1969 Gr.ii	1970 st.i	1971 st.ii	1972 st.iii
Afrikaans	84	82	82	77	69
Engels	B	B	79	72	60
Rekene	90	87	88	88	78
Vormende vakke			91	92	79
Gemiddelde %	87	84	85	82	72

KONTOLELYS VAN BRUMBAUGH & ROSHCO¹⁾

Kontrolelys vir ouers of ouer en onderwyser.

1. Vroeg geloop en gepraat?
2. Vroeë belangstelling in woorde?
3. Besit hy groot woordeskat?
4. Vroeë belangstelling in horlosie, almanak, boeke?
5. Vroeë belangstelling in syfers?
6. Vroeë belangstelling in leesles?
7. Nuuskierig oor baie dinge?
8. Meer stamina en krag as ander kinders?
9. Hou hy van kinders ouer as hyself?
10. Leier van kinders van eie ouerdom?
11. Goeie geheue?
12. Buitengewone redeneervermoë?
13. Vermoë vir beplanning en organisasie?
14. Toepassing van kennis uit die verlede op die huidige probleem?
15. Hou hy van oorspronklike werk meer as van roetine?
16. Probeer hy uitblink?
17. Kan hy lank konsentreer sonder om moeg te word?
18. Het hy verskillende belangstellingsobjekte om hom besig te hou?
19. Hou hy aan ten spyte van probleme?
20. Kan hy sy eie probleme oplos en is hy vindingryk?
21. Humorsin?
22. Sensitiwiteit teenoor ander se gevoelens?
23. Vroeë belangstelling in God, religie en reg of verkeerd?
24. Versameling van hoër ontwikkeling as sy eie?
25. Intensiewe belangstelling in kunsvaardige bedrywighede?
26. Vertel hy vergrote stories of is hy eksak in sy vertellinge?
27. Hou hy van raaisels en probleemspeletjies?
28. Buitengewone wiskundige aanleg?
29. Buitengewone belangstelling in wetenskap en meganika?
30. Toon hy begrip van nuwe dinge om hom heen?

1) Brumbaugh & Roshco, Your gifted child, pp. 43-44.

REMEDIËRENDE ONDERWYS

1. Naam van leerling :

2. Vak : Rekene. 3. Standerd: iii.

4. Intelligensiekwosiënt: 90. Datum begin: 25 Julie 1972.

Verbaal: 87.

Nie-verbaal: 92.

Elke les duur 20 minute.

	BEHANDELDE WERK	DATUM
1.	Voltooi vorm Gesels met leerling om haar op haar gemak te stel. (Huislike omstandighede)	25.7.72.
A.	Skryfherkenning: Daar word na 'n syfer gewys, leerling moet lees wat sy sien. Begryp stadig skryf bv. net die 2 van 27 neer, ens. Nadat dit weer verduidelik is, kan leerling alle syfers en getalle lees	27.7.72 1.8.72
B.	Optel van getalle. Voer nie dadelik regte opdrag uit nie. Toets van tafels. Redelik goed, stadig, Baie onvoltooid	3.8.72
C.	Aftrek. Getalle word foutief van bord afgeskryf. Origens reg.	8.8.72
D.	Vermenigvuldig. Tweesyfergetalle Plaas O van tien by een $16 \times 28 = 800$ Na verduideliking/somme korrek	15.8.72
E.	Deling. Goed; ook die gebruik van O	17.8.72
F.	Breuke. Ekwivalente goed $\frac{1}{2} = \frac{3}{4}$ ens $\frac{1}{2} = \frac{1}{4}$ (vals)	22.8.72
G.	Breuke +. Vaaq, kan nie noemers gelyk maak nie. Na herhaling alles reg. Verwarring by noemers bv. $\frac{1}{2} + \frac{3}{4} =$. Nalatig met gelykmaking van noemers. Leerling vra met vrymoedigheid as sy nie verstaan nie. Meer selfvertrou na lesse. Julie eksamen 50% September " 58%	29.8.72

VOORUITSKATTING VAN VERSTANDELIK
BEGAAFDE LEERLINGE.

BYLAAG B3

1. Vooruitskatting van aantal verstandelik begaafde leerlinge in die Vaaldriehoek teen 1982, indien die huidige groeitempo gehandhaaf word.

Huidige inskrywing (Desember 1972)

Laerskole	17 793
Hoërskole	7 294
Beroepskole	1 761
Privaatskole	<u>975</u>
TOTAAL	<u>27 823</u>

Verstandelik begaafde leerlinge bereken teen 11,7% ooreenkomsdig persoonlike opname in verskillende skole:

(1972) 11,7% van 27 823 - 3255
(1982) 11,7% van 36 823 - 4308

2. Personeelvoorsiening: Spesiale skole vir verstandelik afwykende leerlinge ²⁾

INSKRYWING	PERSONEEL
12	1
20	2
32	3
45	4
60	5
75	6
90	7
110	8
130	9
150	10

---

2) T.O.D. Omsendbrief 1 van 1952
1 van 1954
138 van 1961.

LW. Hierdie vraelys stel u onder geen verpligting nie.

Dit gaan net om studiedoeleindes en daar is geen sprake van spesiale onderwys vir begaafde leerlinge nie.

Geagte Ouer

SPESIALE ONDERWYS - GOEIE PRESTEERDERS

Daar word tans ondersoek ingestel na moontlike maniere om die prestasie van leerlinge, wat reeds goed doen in skoolwerk, te verhoog. Beantwoord asseblief die volgende vrae volgens u eerlike beskouing indien u wil help.

SKOOLHOOF.

1. Naam van kind: st.
Getal kinders (groot en klein) in gesin
(Maak 'n kruisie in die blokkies vir volgende vrae)
2. Stel u belang in spesiale onderwys vir kinders wat goed presteer Ja Nee
3. Waar? In dieselfde skool Ja Nee
In 'n spesiale skool Ja Nee
In 'n spesiale skool met 'n kosthuis Ja Nee
4. Sou u bereid wees om tot die verblyf- en onderwyskoste van u kind by te dra in 'n private skool. Ja Nee
5. Maak 'n beraming van wat dit u tans per jaar kos om u kind skool toe te stuur. (klere, skoene, tas, boeke, skoolfonds, vervoer ens.)

Naam van kind: Van:

Voortname:

Noemnaam:

Geboortedatum:

Adres

1. Liggaamsbou: groot

taai

middelmatig

gemiddeld

klein

kleinserig

3. Is u kind: slim

handvaardig

middelmatig

middelmatig

dom

onhandig

Hoekom? _____

5. Kan u kind:

(a) rustig speel

(b) gebruik u kind:

medisyne

neulerig of lastig

tonika

huilerig

hoofpynpille

6. Het u kind:

(a) goeie eetlus

(b) Is u kind:

middelmatig

kalm

eet swak

opvlieënd

belangloos

7. Kan u kind :

lees

resies hardloop

skryf

swem

reken

vinnig reageer

8. Besit u kind :

goeie waarneming

slaap goed

goeie konsentrasie

bang vir donker

leer gou

bevrees vir alles

9. a. Naem 'n stokperdjie waarin hy belangstel

b. Maak u kind nog soms bed nat?

c. Sê kortlik hoe u beplan om u kind met skoolwerk te help en of u dink hy/sy vorder goed op skool:

d. Hoeveel sakgeld kry u kind per week/maand

HANDTEKENING VAN OUER.

DATUM.

Geagte Ouer

Ek is tans besig met 'n studie in verband met werksomstandighede in ons skoolgebied. Sal u my asseblief behulpsaam wees en die vraelys voltooi. U hoef geen name te verstrek nie.

Dankie,

VRAEELYS.

1. Beroep a. Vader:

b. Moeder :

2. Aard van Werk: a. Vader: Skofte Ja/Nee.
b. Moeder Skofte Ja/Nee.

3. Sien u u kinders elke dag: Vader: Ja /Nee.
Moeder: Ja/Nee.

4. Help u u kinders met huiswerk: Vader Ja/Nee.
Moeder Ja/Nee.

5. Is of was u van 'n vorige lewensmaat
geskei Vader Ja/Nee.
Moeder Ja/Nee.

6. Aantal kinders in gesin:

7. Is u kind: a. Slim
b. Gemiddeld
c. Dom

8. Skoolstanderd deur ouer geslaag: a. Vader
b. Moeder

9. Universiteitsgraad deur
ouer behaal: a. Vader
b. Moeder

OPGAAF VAN BEGAAFDE LEERLINGE.

BYLAAG C4

SKOOL _____

155.

1. Huidige inskrywing: Gr.i: S ___ / ___ D. Gr.ii ___ S/ ___ D. Stl. S ___ / D TOTAAL ___
 2. Verstandelike begaafde leerlinge. St/Gr. ___
 3. Seuns/Dogters.

	1. NAAM	2. I.K.	3. GEB. DATUM	4. SKOLAS- TIES. %	5. BEROEP VAN OUDER	6. LIGGAAMS BOU A B C	7. GEWIG KG.	8 BUITENGEWONE PRESTASIE
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								

DATUM _____

HOOF _____

Seleksie van verstandelik begaafde leerlinge³⁾

1. Toestemming is van die betrokke kringinspekteur vir genoemde ondersoek verkry.
2. Gedurende Mei 1972 is in samewerking met die verskilende skoolhoofde 'n vraelys soos in bylae 10 onder onderwysers in die juniorafdeling van die betrokke skole gesirkuleer.
3. Voorskrifte aangaande seleksie van die leerling was soos volg:

AANWYSINGS

LW. Die opgawe word slegs gevra vir Grade en st.i seuns en dogters apart asseblief. Gee ook telkens die totale inskrywing. Maak seker dat goeie kleredrag en skoeisel, 'n skoon gesiggie of 'n belangstellingsrigting nie u oordeel in verband met werklike verstandelike vermoëns beïnvloed nie.

1. Naam: Slegs voorletter en van, van leerlinge.
2. I.K. Skat die moontlike individuele I.K. asb.
bv. (110-115) (116-120) (121-125)
(126-130) (131-135) (136-140) (141+)
3. Geboortedatum: dag en datum asseblief.
4. Skolastiese prestasie: Maak 'n skatting van die huidige (Junie 1972) skolastiese prestasie indien u nie eksamen geskryf het nie. Anders 'n gewone persentasie.
5. Gee asseblief die name van alle leerlinge met 'n intelligensiekwisiënt van 110+ volgens u skatting.

3) Sien bylaag C4, p.155.

BRIEF - IMMIGRANTEWERWING.

BYLAAG D1

Adres.

10 Februarie 1974.

Meneer

BEVESTIGING - WERWING VAN IMMIGRANTE

Met verwysing na u brief van 5 Februarie 1974, bevestig ek hiermee dat hierdie firma gereelde werwingspanne na die buiteland stuur om sodoende gekwalifiseerde vakmanne daar te werf.

Die rede vir hierdie optrede is die kroniese tekort aan gekwalifiseerde vakmanne.

Die uwe

XXXX

WAARNEMENDE BESTUURDER, PERSONEELDIENSTE.

BEHEERKAMERASSISTENT.

Vereistes   Minimum kwalifikasies St.8

Vooruitsigte

- * Die suksesvolle kandidaat sal opgelei word in die kontrole en werking van die beheerkamer.
- * Bevordering tot hoër range vir die ambisieuse jongman.
- * Salaris sal in ooreenstemming met kwalifikasies en ondervinding bepaal word.
- * Van suksesvolle applikant sal verwag word om skofwerk te doen.

BYVOORDELE

- * Behuising teen redelike huurgeld - Vakansie- en jaarbonus Pensioenfonds - Mediese fonds - Groeplewensversekering Aantreklike verlofvoordele.

Doen skriftelik aansoek by. 4)

---

4) Vaalweekblad en Vereeniging Nuus 3.11.1972, p.28.

BRONNELYS

- BETTS, E.A. Foundations of reading instruction. New York, American Book Co., p.725.
- BRUMBAUGH, FLORENCE N. & ROSHCO, B. Your gifted child. New York, Holt, 1959, p.182.
- CARLSON, BERNICE W. & GINGLEND, D.L. Play activities for the retarded child. London, Cassell, 1961, p.217.
- CASWELL, H.L. The gifted child in the regular classroom. Columbia, Bureau of Publications, Teachers College, Columbia University, 1953, p.82.
- COETZEE, J.C. Inleiding tot die Historiese Opvoedkunde. Johannesburg, Voortrekkerpers, 1963, p.367.
- COLLINS, M.G. Die betekenis en omvang van junior primêre onderwys. Pretoria, Transvaalse Onderwys Departement, 1973, p.12.
- CRONJE, A.P.J. The New Education Fellowship Movement. Ongepubliseerde D.Ed-proefskrif. Pretoria, 1968, p.151.
- CRONJE, F.J.C. Die voorskoolse kind in hierdie wêreld. (In 'n Volk besin oor sy opvoeding en onderwys Pretoria, Interkerklike Uitgawe Trust, 29 September - 2 Oktober 1969, p.252.)
- CUTTS, NORMA E. & MOSELY, NICHOLAS. Teaching the bright and gifted. Inglewood Cliffs, Prentice-Hall Inc., 1957, p.230.
- DE LISSA, LILLIAN. Life in the nursery school. London, Longmans Green & Company, 1939, p.267.

- DEMPSEY, P.W. 'n Opvolgstudie van 'n groep begaafde leerlinge. Bloemfontein, Ongepubliseerde M.Ed.-verhandeling, 1957, p.99.
- DE RIDDER, J. Ongepubliseerde toespraak. Rapportryerskorps, Vanderbijlpark. 27.11.73.
- DOLL, R.C. Organizing for curriculum improvement. Columbia, Bureau of Publications, Teachers College, University of Columbia, 1953, p.77.
- FINE, B. Stretching their minds. New York, Dutton, 1964, p.246.
- FANTZ, R.L. Pattern discrimination and selective attention as determinants of perceptual development from birth. (In Kidd, Aline H. & Rivoire, Jeanne L. Perceptual development in children. London, University of London Press, 1966, p.548).
- FROSTIG, MARIANNE. The Developmental Program in visual Perception. (Beginning). Chicago, Tollett Educational Corporation, 1966, p.132.
- FROSTIG, MARIANNE. The Developmental Program in visual Perception. (Intermediate) Chicago, Tollett Educational Corporation, 1966, p.78.
- GOWAN, J.C. & DEMOS, G.D. Education and Guidance of the Ablest. New York, Charles D. Thomas, 1964, p.443.
- GRAIG, G.S. Science for the elementary school teacher. (Fifth Edition) New York, Ginn and Company, 1966, p.945.
- GREY, ALIDA M. Belangrikheid van spel by die aanvangs-onderwys. Pretoria, Ongepubliseerde M.Ed.-verhandeling, 1957, p.253.
- GRISSON, G. & GIBBS-SMITH, C.H. People Places and Things (volume I) London, The Grosvenor Press, 1954, P469.

GROVE, M.C. perseptuele ontwikkeling by die jong kind.

Referaat gelewer tydens streekkursus:

Remediërende onderwys, Krugersdorp, 1972, p.64.

GUNTER, C.F.G. Fenomenologie en Fundamentele Opvoedkunde.

Stellenbosch, Universiteits-uigewers en boekhandelaars, 1969, p.227.

HARRIS, A.J. How to increase Reading Ability. New York, David McKay Co., Inc., 1940, p.611.

HART, C.W.D. T.O.D. Onderwysordonnansie. Pretoria, Staatsdrukker, 1961.

HILDRETH, GERTRUDE H. Introduction to the gifted. New York, McGraw-Hill Book Co. 1966, p.558.

HEWET, R.P. Reading and response. London, Harrap & Co., Ltd., 1960, p.250.

HOLLINGWORTH, LETA S. Gifted children. New York, The MacMillan Co., 1929, p.265.

HUGHSON, A. The case for intelligence testing. Onderwysbulletin, Vol. X Nr.1, Maart 1965, p.491.

ILLICH, I.D. Celebration of awareness. London, Calder & Boyars, 1969, p.193.

JACOBS, H. Puik aanhalings deur puik manne. (In Geleenstede vir gegradsueerdes. Johannesburg, Management Development Publishers, 1968, p.198.)

JOHNSON, M. e.a. Geleenstede vir gegradsueerdes. Johannesburg, Management Development Publishers, 1968, p.157.

JOHNSON, R.C. & MEDINNUS, G.R. Child Psychology. New York, John Wiley & Sons Inc., 1964, p.556.

- KIDD, ALINE H. RIVOIRE, JEANNE L. *Perceptual development in children*. London, University of London Press, 1966, p.522.
- KOUGH, J. *Practical programs for the gifted*. Chicago, Science Research Associates Inc., 1960, p.188.
- KOTZEE, A.L. 'n Toekomsblik. (In 'n Volk besin oor sy opvoeding en onderwys, Pretoria, Interkerklike Uitgawetrust, 1969, p.252.)
- KOTZEE A.L. 'n Ideaal vir ons jeug. Johannesburg, Afrikaanse Pers, 1971, p.50.
- KRITZINGER, M.S.B. e.a. *Groot Woordeboek Afrikaans-Engels English-Afrikaans*. Pretoria, J.L. van Schaik, Negende Druk, 1965, p.1340.
- LANGEVELD, M.J. *Scholen maken menschen: De bydrage der school tot de vorming van het kind*. Purmerend, J. Muusses, Tweede Druk, 1969, p.160.
- LANDMAN, W.A. e.a. *Inleiding tot die Fundamentele Pedagogiek*. Johannesburg, A.P.B.-Boekhandel, 1969, p.92.
- LAYCOCK, S.R. *Gifted children*. Vancouver, Copp Clark Publishing Co., 1963, p.164.
- LEERPLAN VIR DIE PRIMÈRE SKOOL. Die Departement van Openbare Onderwys, Die Kaap die Goeie Hoop, Rempress, 1955, p.222.
- LEERPLANNE EN HANDLEIDING VIR ONDERWYSERESSE VAN KLASSE I EN II. Natalse Onderwysdepartement. Pietermaritzburg, 1955, p.92. (Drukkers nie genoem nie).

LEERPLAN EN HANDLEIDING VIR ONDERWYSERESSE VIR DIE
KLEIN KINDERSKOOL. Onderwysdepartement, O.V.S.,
Bloemfontein, A.C. White, 1959, p.172.

MULLER, J.J. Die plek van die ouer in die onderwys.
(In Onderwysbulletin Jaargang XVI Nr. I.
September 1972, p.32).

NEL, B.F. Antropologiese aanloop tot 'n verantwoorde
Psigologiese Pedagogiek. Stellenbosch, Universi-
teits-uitgewers en -boekhandelaars, 1968, p.99.

NEL, N.F. Fundamentele Oriëntering in die Psigologiese
Pedagogiek. Stellenbosch, Universiteits-uitgewers
en -boekhandelaars, 1968, p.215.

NEL, B.F. 'n Modern-pedagogiese benadering van jeug-
probleme, Pretoria N.G. Kerkboekhandel, 1961,
p.94.

OSBURN, W.J. & ROHAN, B.J. Enriching the curriculum for
gifted children. New York, The MacMillan Co.,
1931, p.393.

PASSOW, A.H. Education for the gifted. Chicago, (In
The fifty-seventh yearbook of the National
Society for study of Education, Part II.
Nelson B. Henri, 1958, p.413.)

POTGIETER, F.J. Opvoedingsdoelleer in Historiese
Perspektief. Johannesburg, Voortrekkerpers,
(Geen datum) p.88.

PULLES, J.A. De ontwikkeling van de kleuter. Hertogen-
bosch, L.C.G. Malberg, Derde Druk, 1971, p.94.

- REIMER, E. School is dead: An essay on Alternatives in Education. Penguin Education Specials.
- London, C. Nicholls & Co., 1971, p.163.
- RICE, J.P. The gifted. Developing total Talent.
- Illinois, Charles C. Thomas, 1970, p.370.
- RICHMOND, W.K. The free school. London, Methuen & Co., 1973, p.207.
- ROSAK, T. The making of a counter culture. London, Faber & Faber, 1965, p.289.
- ROTHNEY, J.W.M. & KOOPMAN N.E. Education for the gifted.
- (In The fifty seventh yearbook of the National Society for the study of Education part II)
- Chicago, Nelson & Henry, 1958, p.821.)
- SCHEIFELLE, MARIAN. The gifted child in the regular classroom. Practical suggestions for teaching No.12. New York, Bureau of Publications, Columbia University, (geen datum) p.82.
- SCHOONEES, P.C. e.a. Handwoordeboek van die Afrikaanse Taal, Pretoria, Voortrekkerpers 1965, p.1067.
- SCHOEMAN, B.J. Ongepubliseerde verwelkomingstoespraak tydens die Kongres van die Nasionale Party van Transvaal, Pretoria, 1968, p.12.
- SCHUTTE, B.C. Die saak teen die skool (In Fokus, Jaargang I Nr. 3, November 1973, p.411)
- SCHUTTE, B.C. Onderwys van die kind in die wêreld van vandag. (In 'n Volk besin oor sy opvoeding en onderwys, Pretoria, Interkerklike uitgewers, 1969, p.252).

SHIPMAN, M.D. Education and modernisation. London,
Faber & Faber, 1971, p.276.

SOLLY, C.M. Affective processes in perceptual development in children. (In Kidd, Aline H, & Rivoire Jeanne L. Perceptual Development in Children, London, University of London Press. 1966, p.522.)

SONNEKUS, M.C.H. Die leerwêreld van die kind as beleweniswêreld. Pretoria, Universiteit uitgewers en boekhandelaars, 1968, p.129.

SPRING, M.C. Loopbaanvooruitsigte in toekomstige groei-sektore van die Suid-Afrikaanse Ekonomie. (In Johnson, M. e.a. Geleenthede vir gegradsueerde. Johannesburg, Management Development Publishers, 1968, p.157.)

TRANSVAALSE PROVINSIALE ADMINISTRASIE. Transvaal 1961-71.
Publikasie Provinciale Administrasie Transvaal, Pretoria, 1971, P.200.

TRANSVAALSE ONDERWYSDEPARTEMENT.

Onderwysbulletin Jaargang IX Nr.4 Desember 1964.
Onderwysbulletin Jaargang X Nr.1 Maart 1965.

TRANSVAALSE ONDERWYSDEPARTEMENT

Wenke oor die onderrig van beginners. Pretoria, Staatsdrukker, 1955, p.43.

TRANSVAALSE ONDERWYSDEPARTEMENT:

- T.O.D. Omsendbrief 1 van 1952.
T.O.D. Omsendbrief 1 van 1954.
T.O.D. Omsendbrief 138 van 1961.
T.O.D. Omsendbrief 12 van 1970.
T.O.D. Omsendbrief 19 van 1972.
T.O.D. Omsendminuut 97 van 1972.
T.O.D. Onderwysburo-werkstuK T.O.A. 12-2-5 Vol.I
Februarie 1973.
T.O.D. Onderwysburo-werkstuk T.O.A. 12-2-2-2 Vol.II.
T.O.D. 164 Opgawe van skoolbesoek van leerlinge
1968/69 tot 1971/72: Vereeniging Skool-
raad.

Vaalweekblad 13 Oktober 1972.
Vaalweekblad 3 November 1972.
Vaalweekblad 28 Januarie 1973.
Vereeniging Nuus 3 November 1972.

VAN DER MERWE, C.A. Die aktualisering van intelligensie
by die agterlike kind. Opvoedkundige studies Nr.63,
Pretoria, Werkgemeenskap ter Bevordering van
pedagogiek as Wetenskap, 1969, p.71.

VAN DER STOEP, F. Dedaktiese Grondvorme. Pretoria,
Academica, 1969, p.147.

VAN WYK, S. Die Afrikaner in die beroepslewe van die
stad. Pretoria, Academica, 1968, p.240.

VAN JAARSVELD, F.A. Afrikaner quo vadis. Johannesburg,
Voortrekkerpers, 1971, p.148.

WEBSTER, A.M. New Collegiate Dictionary, London,
G. Bell & Sons, 1951, p.1214.

WITTY, P. The gifted child. Boston, D.C. Heath & Co.,
1951, p.276.

WILLS, W.D. Throw away the rod: Living with difficult
children. London, Victor Gollancz, 1960, p.159.

ZUIDEMA, S.U. Denkers van deze tyd, Deel II. T. Wever,
Franeker, 1970, p.215.

VERSLAE EN TOETSE

Jaarverslae skoolhoofde skoolraadsdistrik
Vereeniging 1972.

Skoolraadsomsendbrief Nr. 5/B/2 van 6 Oktober 1972.

Ed. Lab-I (Kumulatiewerverslagkaarte) Laerskool
Hendrik van der Bijl.

N.B. Groptoets vir vyf en sesjariges PV.209.

N.B. Groptoets vir sewe en agtjariges NB 210.

OPSOMMING

In die verlede het verskeie opvoedkundiges die noodsaaklikheid van doeltreffende opvoeding en spesiale onderwys vir die verstandelik begaafde leerling beklemtoon.

Na aanleiding van onlangse navorsing in die verband is gevind dat gebrekkige aanvangsonderwys in baie gevalle die oorsaak van 'n totale mislukking van 'n kind se skoolloopbaan is. Ontplooiing van die verstandelike vermoëns en talente van die kind vereis 'n gunstige opvoedkundige klimaat in die vorm van toegewyde onderwysers, doelgerigte metodes en effektiewe leiding wat die kind se belangstelling kan prikkel.

As gevolg van die tegnologiese ontwikkeling in die Vaaldriehoek gedurende die afgelope aantal jare het die behoefté aan bekwame industriële leiers besonder aktueel geword.

Ooreenkomsdig 'n opname wat gemaak is betreffende die voorkoms van verstandelik begaafde leerlinge in die Vaaldriehoek, blyk dit dat daar voldoende verstandelik begaafde leerlinge in die gebied teenwoordig is om die instelling van spesiale onderwys vir hulle te regverdig. Die opname in verband met die voorkoms van verstandelike begaafdheid is in veertien groot Afrikaanse sole in die Vaaldriehoek gedoen terwyl 'n intelligensiekwijsent van 110+ as voorwaarde vir verstandelike begaafdheid geneem is. Ten spyte van die heersende beware teen die gebruik van intelligensietoetse as sulks, is 332 verstandelik begaafde leerlinge

daarmee in die junior-afdeling van die bogenoemde veertien skole ontdek. Daar is van toetse wat deur die Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing (RGN), beskikbaar gestel is, gebruik gemaak.

Vervolgens is ondersoek na die professionele bedrywighede en ambagsrigtings van die uitgesoekte verstandelik begaafde leerlinge se ouers gedoen. Daar is tot die gevolgtrekking gekom dat die ouers van bogenoemde leerlinge genoegsame finansiële middele, kulturele agtergrond en skolastiese ontwikkelingspeil besit om in die opvoeding en onderwys van hulle verstandelik begaafde leerlinge te voorsien.

Ten slotte word aanbevelings vir die vroegtydige ontdekking van die verstandelik begaafde leerlinge in die Vaaldriehoek in besonder en in die hele Republiek in die algemeen gedoen.

Die instelling van spesiale skole vir verstandelik begaafde kinders word dringend bepleit.

SUMMARY

Educationists have often stressed the need for sound means of education and efficient programmes for teaching the bright and mentally gifted. Through the ages men of superior intelligence have been the leaders in the fields of science, linguistic, industry and medicine. These men made new discoveries and were responsible for inventions which improved the living standards of their fellow human beings.

Research done by different research workers such as Hildreth, Hollingworth, Marriane Frostig, Langeveld and many others, has proved that most of these capable leaders were men and women of particular distinction who possessed more than average mental abilities and who enjoyed efficient special education.

In this study an attempt is made to identify the mentally gifted pupils in the junior division of fourteen Afrikaans medium schools in the Vaal Triangle. Schools with an enrolment of six hundred and more pupils were selected in order to facilitate the application of modern intelligence tests and the organisation of the project.

Furthermore this survey wishes to outline appropriate means of educating the bright and mentally gifted. These mentally gifted children were selected by their different class teachers after at least six months had passed since instruction started. Although the validity of intelligence quotient tests is often called in question, these were used in the selection of 322 pupils from the junior division of the above-mentioned schools. These tests were supplied by the Human Sciences Research Council (H.S.R.C.)

Subsequently the home background of every pupil concerned was investigated and the trades or professions of the parents were established.

This was accomplished by distributing circulars amongst 244 families in the Vaal Triangle with the aid of school teachers and pupils in the junior classes of the above-mentioned schools.

It was found that the parents were financially, culturally and educationally capable of providing for the special education of their mentally gifted children.

The survey was also undertaken to confirm the ability of the parents in the Vaal Triangle to provide for the educational needs of their gifted offspring.

1. Parents and education of mentally gifted children

The following conclusions were arrived at after the above-mentioned survey:

- 1.1. There is an accumulation of professional parents in the Vaal Triangle.
- 1.2. Parents possess the necessary means to provide for the education of their mentally gifted children.
- 1.3. Successful education calls for parental support

This support entails finance, study opportunities and the willingness of parents to supply the means for education which will provide appropriately for the talents and mental ability of their offspring.

2. The school and education of mentally gifted

The part to be played by the schools in special education for mentally gifted children was also investigated during the course of this survey. Methods which can be successfully implemented were examined. The author sees the part to be played by the school as follows:

2.1. Safety

The small child enrolled in a big school for the first time, feels itself insecure in an institution with so many members. Psychologically speaking the first task of the primary school therefore, lies in finding a way by which it can foster

special attention to its newly enrolled pupils.

2.2. Enriched cirriculum and grouping

To cope efficiently with the mentally gifted an enriched cirriculum should be implemented while grouping of these pupils is essential.

In conclusion proposals are made for the timely detection of the mentally gifted pupils and the establishment of special schools for them.